

30 let monitoringu vodárenských nádrží v Jizerských horách

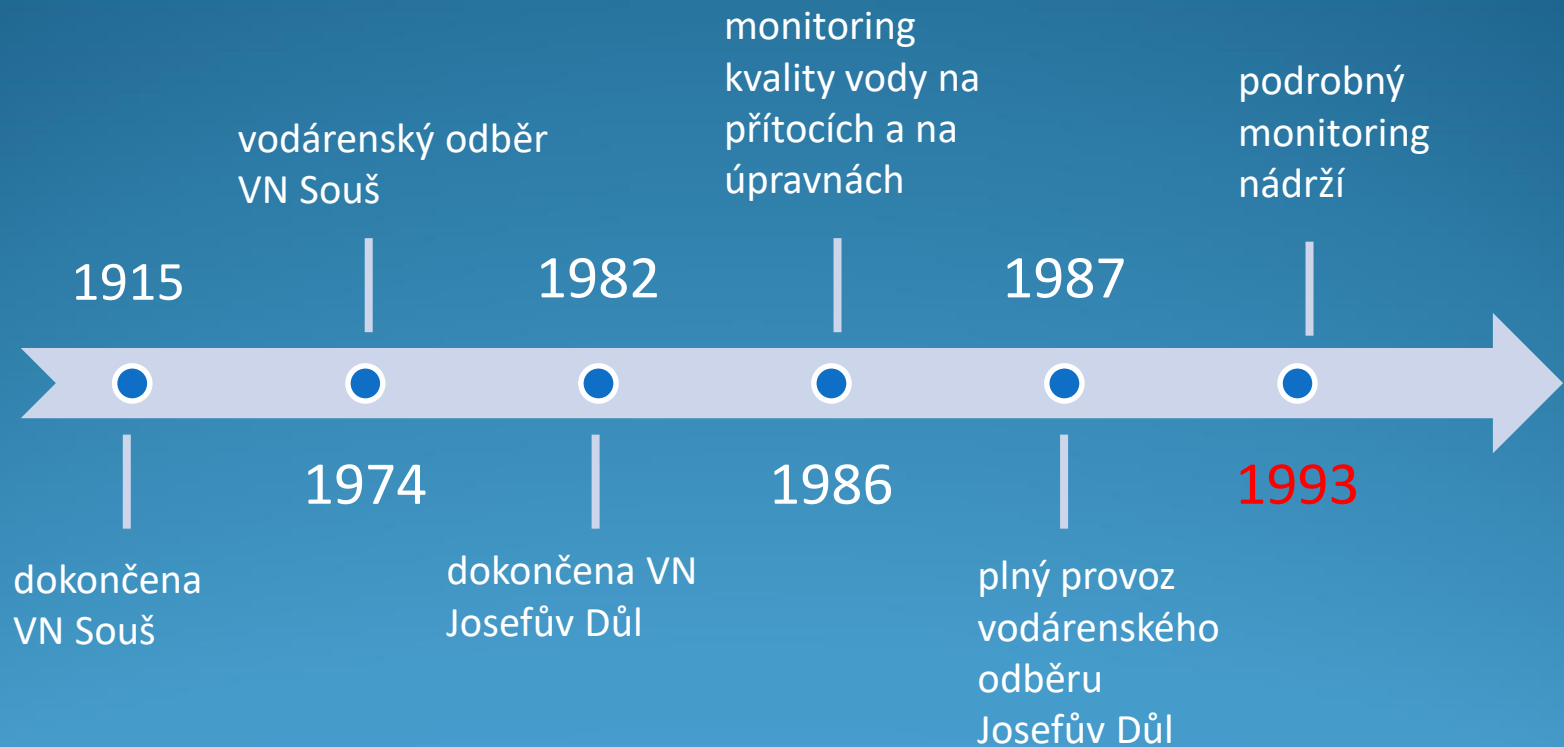
JIZERKA

17. května 2022

FERBAR Petr
KOZA Václav
MEDEK Jakub
REDERER Luděk

Povodí Labe, státní podnik

Jak plynul čas

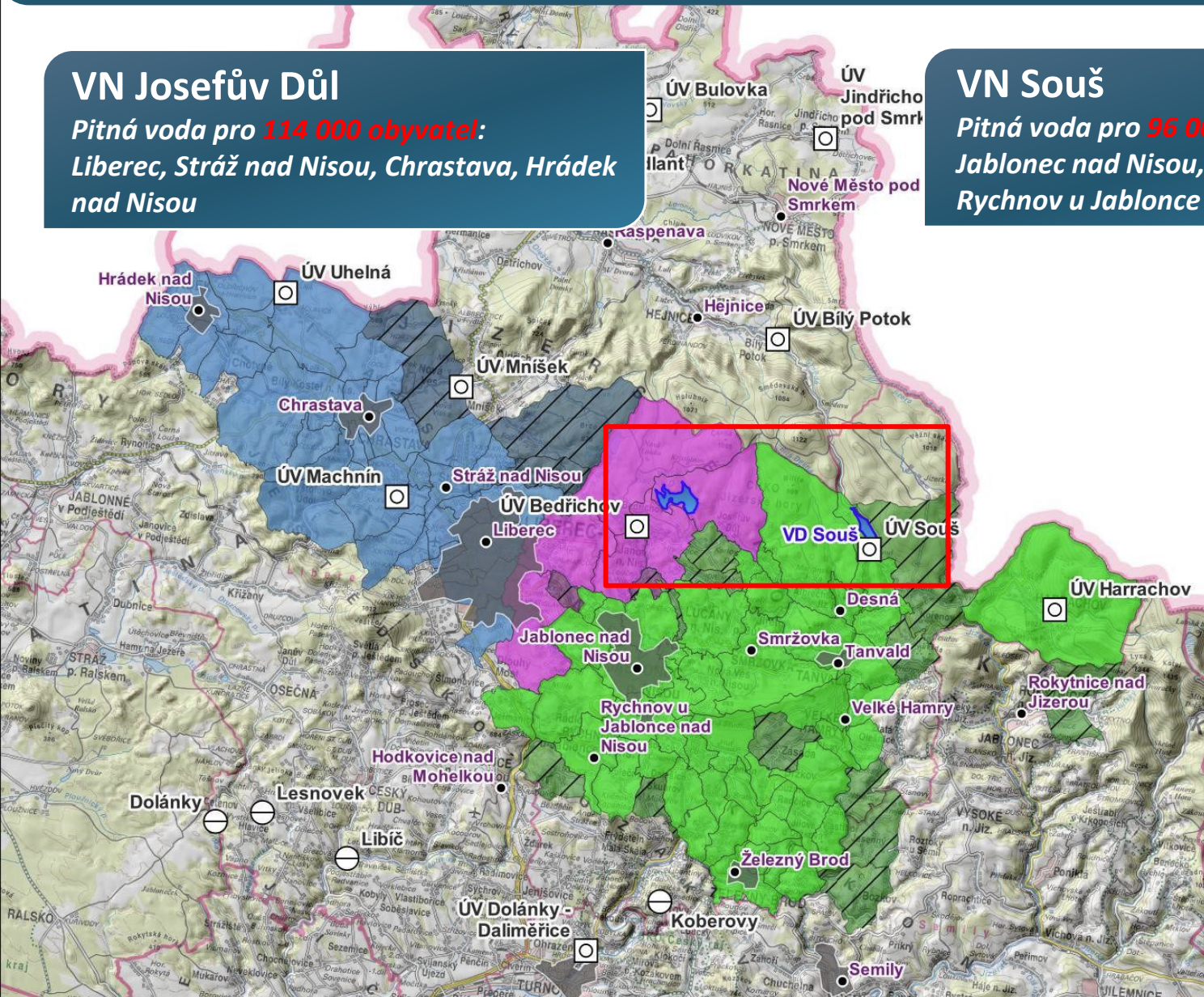
Nádrže v Jizerkách – pitná voda pro celý region

VN Josefův Důl

Pitná voda pro **114 000 obyvatel**:
 Liberec, Stráž nad Nisou, Chrastava, Hrádek nad Nisou

VN Souš

Pitná voda pro **96 000 obyvatel**:
 Jablonec nad Nisou, Železný brod, Tanvald,
 Rychnov u Jablonce nad Nisou

- Prvky VH Infrastruktury
- Čerpací stanice
  - Úpravna vody
  - Vodní zdroj
  - Vodárenská nádrž
  - Obec nad 2 tis. oby.
  - Plochy sídel
- Katastrální území
- ÚV Bedřichov
  - ÚV Souš
  - ÚV Souš a ÚV Bedřichov
  - vlastní zdroj (ÚV Bedřichov)
  - vlastní zdroj (ÚV S/B)
  - vlastní zdroj (ÚV Souš)

VN Josefův Důl

Uvedena do provozu : 1982

Vodárenský odběr: 1987

Provozní hladina: 732,00 m n. m.

Nejvyšší bod povodí: Černá h. 1085 m

Plocha povodí: 20,02 km²

Odpadní vody v povodí: ANO

VN Souš

Uvedena do provozu : 1915 (1927)

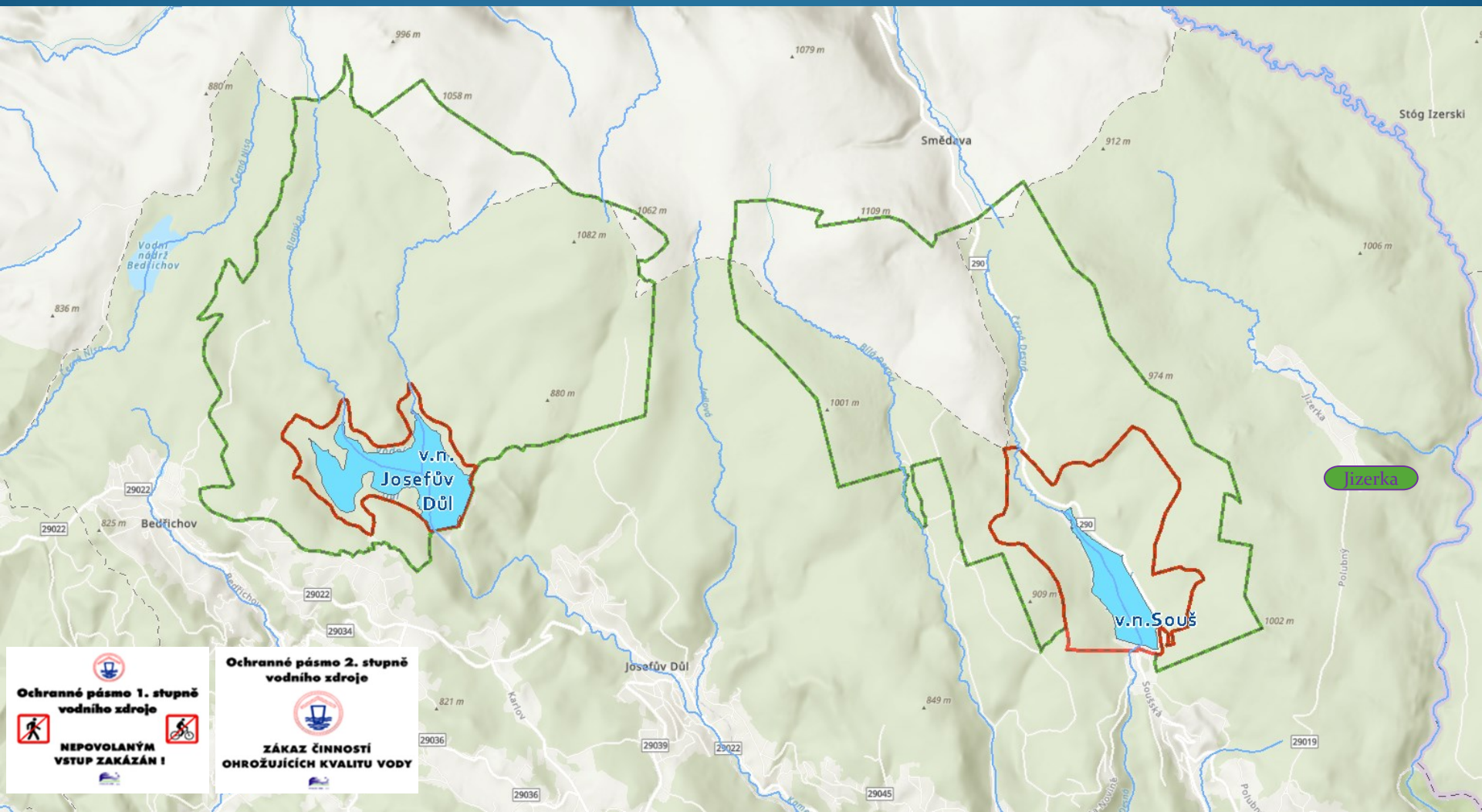
Vodárenský odběr: 1966 (1975)

Provozní hladina: 766,45 m n. m.

Nejvyšší bod povodí: Jizera 1122 m

Plocha povodí: 21,2 km²

Odpadní vody v povodí: NE

Ochranné pásmo 2. stupně
vodního zdroje

ZÁKAZ ČINNOSTÍ
OHROŽUJÍCÍCH KVALITU VODY

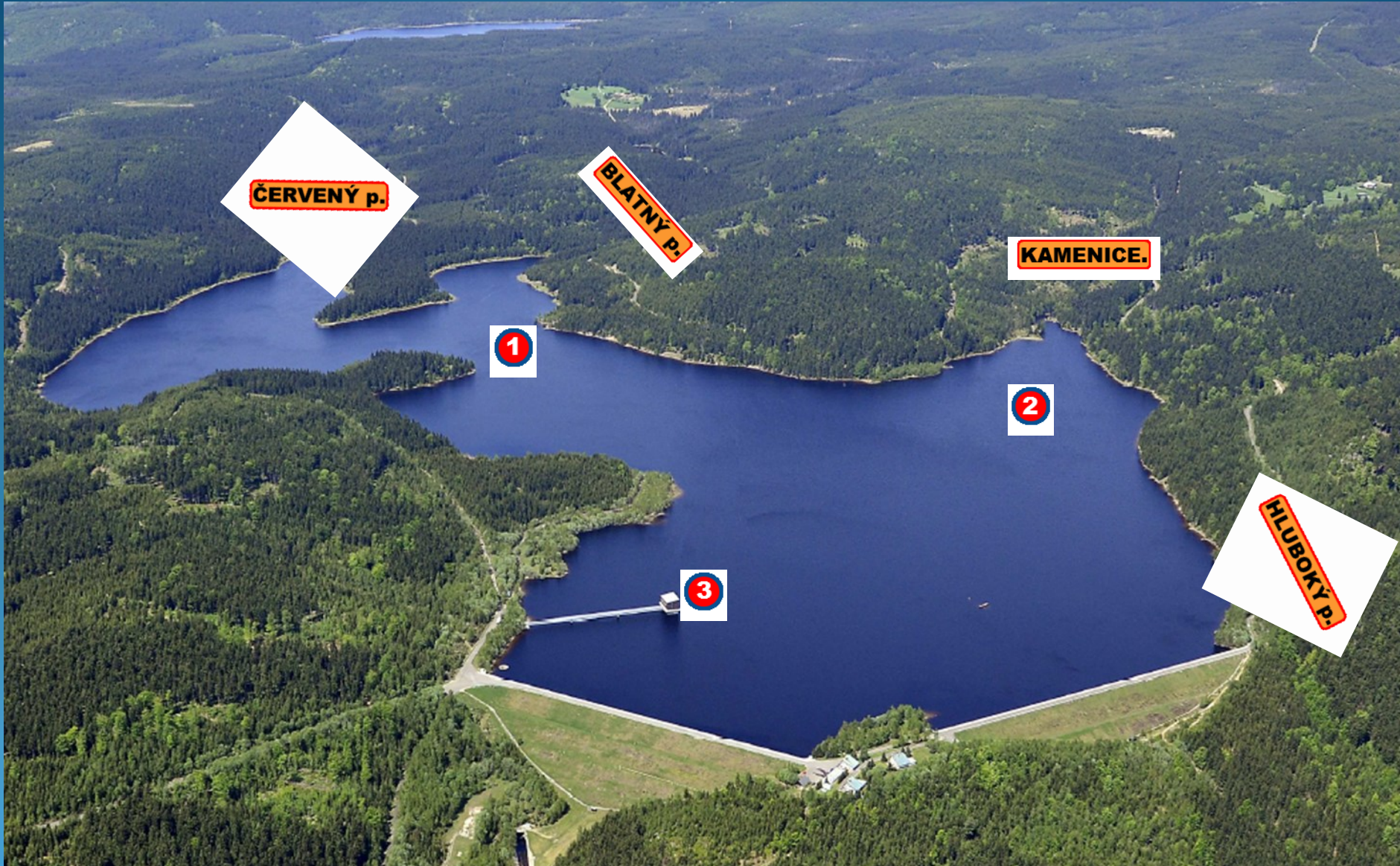
Ochranné pásmo 1. stupně
vodního zdroje

NEPOVOLANÝM
VSTUP ZAKÁZÁN!

VN Josefův Důl

Monitorovací schéma

VN Souš

Monitorovací schéma

Monitorovací kampaně na Jizerkách

Co všechno se měří?

PŘÍTOKY

Parametry	208
Fyzikální	9
Zákl. chemie	30
Kovy	18
Organické I.	150
Mikrobiologie	3
Hydrobiologie	4

NÁDRŽ

Parametry	63
Fyzikální	4
Elektrochemie	12
Zákl. chemie	22
Kovy	9
Mikrobiologie	2
Hydrobiologie	14

DOZORSTVÍ VD

Parametry	7
Fyzikální	7
Zákl. chemie	0
Kovy	0
Organické I.	0
Mikrobiologie	0
Hydrobiologie	0

ÚPRAVNA

Parametry	60
Fyzikální	4
Zákl. chemie	25
Kovy	21
Organické I.	7
Mikrobiologie	3
Hydrobiologie	0

V roce 1986 na přítocích monitorováno 26 parametrů, nyní 208 parametrů.

zdroj: www.svs.cz

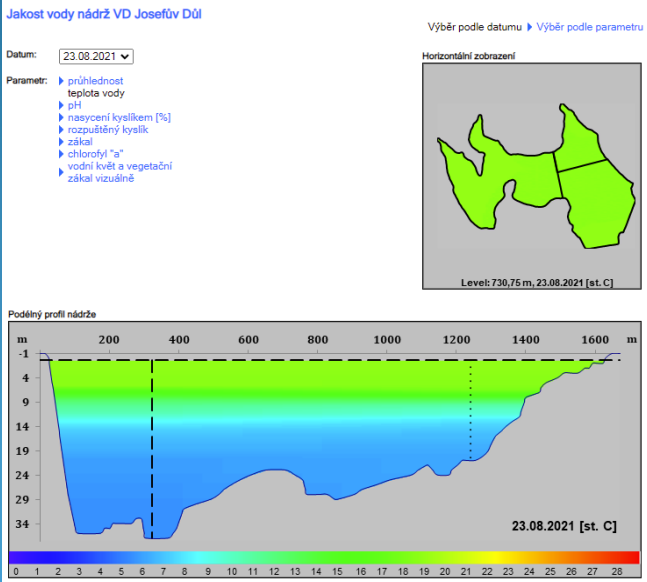
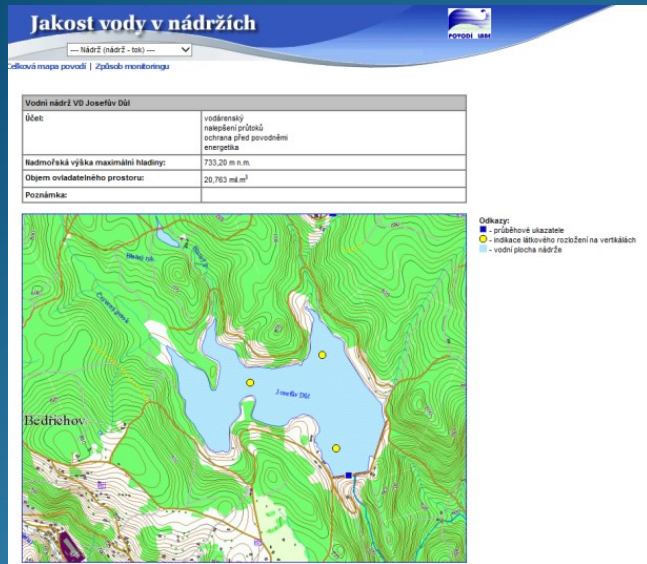

Xenobiotika VD Josefův Důl 2015 – 2021 (nad nádrží u limnigrafu)

Celkem 150 sledovaných látek, 15 nálezů

Číslo	Parametr	Jednotka	Počet stanovení nad mezi detekce	Maximum	Číslo	Parametr	Jednotka	Počet stanovení nad mezi detekce	Maximum	Číslo	Parametr	Jednotka	Počet stanovení nad mezi detekce	Maximum
1	Pb	mikrog/l	3(12)	2,3	51	trifluralin	mikrog/l	0(12)	-	101	chloralkany C10-C13	mikrog/l	0(12)	-
2	Hg	mikrog/l	2(40)	0,08	52	metazachlor	mikrog/l	0(5)	-	102	DEET	ng/l	0(5)	-
3	Cd	mikrog/l	35(40)	0,36	53	metolachlor	mikrog/l	0(5)	-	103	metazachlor ESA	ng/l	0(12)	-
4	Ba	mikrog/l	39(39)	12,5	54	alachlor	mikrog/l	0(12)	-	104	dimetachlor ESA	ng/l	0(12)	-
5	NEL	ng/l	13(38)	0,07	55	chlorypyrifos	mikrog/l	0(12)	-	105	sotalol	ng/l	0(12)	-
6	humín.l.	mg/l	37(38)	11	56	isoproturon	mikrog/l	0(12)	-	106	atenolol	ng/l	0(12)	-
7	AOX	mikrog/l	39(39)	39	57	bentazon	ng/l	0(12)	-	107	chloridazon-met-des	ng/l	0(12)	-
8	TCM	mikrog/l	0(12)	-	58	dichlorprop	ng/l	0(12)	-	108	benzotriazol	ng/l	0(12)	-
9	1,2-DCet	mikrog/l	0(12)	-	59	delta-HCH	ng/l	0(12)	-	109	benzotriazol-methyl	ng/l	0(12)	-
10	TCE	mikrog/l	0(12)	-	60	o,p-DDE	ng/l	0(12)	-	110	dichlorvos	ng/l	0(12)	-
11	benzen	mikrog/l	0(12)	-	61	PBDE28	ng/l	0(12)	-	111	dicofol	ng/l	0(12)	-
12	TTCE	mikrog/l	0(12)	-	62	PBDE47	ng/l	0(12)	-	112	HBCDD	ng/l	0(12)	-
13	HCB	ng/l	0(12)	-	63	PBDE 99	ng/l	0(12)	-	113	bifenox	ng/l	0(12)	-
14	gama-HCH	ng/l	0(12)	-	64	PBDE 100	ng/l	0(12)	-	114	aclonifen	ng/l	0(12)	-
15	p,p-DDE	ng/l	0(12)	-	65	PBDE153	ng/l	0(12)	-	115	metconazol	ng/l	0(3)	-
16	1,2,3-TCB	mikrog/l	0(12)	-	66	PBDE154	ng/l	0(12)	-	116	metazachlor OA	ng/l	0(12)	-
17	1,2,4-TCB	mikrog/l	0(12)	-	67	mecoprop	ng/l	0(12)	-	117	dimetachlor OA	ng/l	0(11)	-
18	1,3,5-TCB	mikrog/l	0(12)	-	68	MCPA	ng/l	0(12)	-	118	dimethenamid	ng/l	0(12)	-
19	TTCM	mikrog/l	0(12)	-	69	MCPB	ng/l	0(12)	-	119	acebutolol	ng/l	0(11)	-
20	fluoranthen	ng/l	3(12)	4,5	70	diuron	mikrog/l	0(12)	-	120	terbuthylazin-d-2-h	ng/l	0(11)	-
21	b(a)pyren	ng/l	0(12)	-	71	nonylfenoly	mikrog/l	0(12)	-	121	pethoxamid	ng/l	0(12)	-
22	HCBD	mikrog/l	0(12)	-	72	4-n-nonylfenol	mikrog/l	0(12)	-	122	klaritromycin	ng/l	0(12)	-
23	naftalen	ng/l	4(12)	30	73	4-terc-oktylfenol	mikrog/l	0(12)	-	123	napropamid	ng/l	0(12)	-
24	b(b)flu	ng/l	0(12)	-	74	4-n-oktylfenol	mikrog/l	0(12)	-	124	imidaklopid	ng/l	0(11)	-
25	b(k)flu	ng/l	0(12)	-	75	chlorfenvinphos	ng/l	0(12)	-	125	thiaklopid	ng/l	0(11)	-
26	b(ghi)per	ng/l	0(12)	-	76	DEHP	mikrog/l	2(12)	2,6	126	thiamethoxam	ng/l	0(12)	-
27	in(c,d)pyr	ng/l	0(12)	-	77	2,4,5-T	ng/l	0(11)	-	127	2,6-dichlorbenzamid	ng/l	0(12)	-
28	PCF	mikrog/l	0(12)	-	78	dicamba	ng/l	0(5)	-	128	metribuzin-desamino	ng/l	0(11)	-
29	aldrin	ng/l	0(12)	-	79	chlortoluron	mikrog/l	0(12)	-	129	prosulfocarb	ng/l	0(5)	-
30	dieldrin	ng/l	0(12)	-	80	linuron	mikrog/l	0(11)	-	130	flufenacet	ng/l	0(3)	-
31	endrin	ng/l	0(12)	-	81	propiconazol	ng/l	0(6)	-	131	carbamazepin	ng/l	0(12)	-
32	isodrin	ng/l	0(12)	-	82	azoxystrobin	ng/l	0(6)	-	132	ibuprofen	ng/l	1(12)	27
33	alfa-HCH	ng/l	0(12)	-	83	tebuconazol	ng/l	0(12)	-	133	diclofenac	ng/l	0(12)	-
34	beta-HCH	ng/l	0(12)	-	84	dimetachlor	ng/l	0(5)	-	134	tributylcín	ng/l	0(12)	-
35	p,p-DDT	ng/l	0(12)	-	85	acetochlor ESA	ng/l	0(12)	-	135	cypermethrin	ng/l	0(12)	-
36	heptachlor	ng/l	0(12)	-	86	acetochlor OA	ng/l	0(12)	-	136	sulfamethoxazol	ng/l	0(12)	-
37	2,4-D	mikrog/l	0(12)	-	87	alachlor ESA	ng/l	0(12)	-	137	kofein	ng/l	1(12)	184
38	dEtatrazin	ng/l	0(5)	-	88	alachlor OA	ng/l	0(12)	-	138	trimethoprim	ng/l	0(12)	-
39	simazin	ng/l	0(12)	-	89	metolachlor ESA	ng/l	0(12)	-	139	ethofumesat	ng/l	0(11)	-
40	atrazin	ng/l	0(12)	-	90	metolachlor OA	ng/l	0(12)	-	140	gabapentin	ng/l	1(12)	32
41	p,p-DDD	ng/l	0(12)	-	91	terbuthylazin-des	ng/l	0(12)	-	141	acetaminophen	ng/l	0(12)	-
42	o,p-DDD	ng/l	0(12)	-	92	terbuthylazin-2-h	ng/l	0(12)	-	142	metoprolol	ng/l	0(12)	-
43	o,p-DDT	ng/l	0(12)	-	93	PFOA	ng/l	0(12)	-	143	tramadol	ng/l	0(12)	-
44	terbutryn	ng/l	0(12)	-	94	PFOA	ng/l	0(11)	-	144	naproxen	ng/l	0(12)	-
45	anthracen	ng/l	0(12)	-	95	prochloraz	ng/l	0(5)	-	145	ketoprofen	ng/l	0(12)	-
46	terbutylazin	ng/l	0(7)	-	96	metalaxyl	ng/l	0(2)	-	146	atorvastatin	ng/l	0(12)	-
47	DCM	mikrog/l	0(12)	-	97	atrazin-2-hydroxy	ng/l	0(12)	-	147	warfarin	ng/l	0(12)	-
48	endosulfan	ng/l	0(12)	-	98	irgarol	ng/l	0(12)	-	148	acesulfam	ng/l	1(6)	30
49	hClepoxid	ng/l	0(12)	-	99	quinoxifen	ng/l	0(12)	-	149	gabapentin-laktam	ng/l	0(11)	-
50	pentacB	ng/l	0(12)	-	100	chloridazon	ng/l	0(12)	-	150	valsartan	ng/l	0(11)	-

Prezentace pro veřejnost - Informační systém VODA

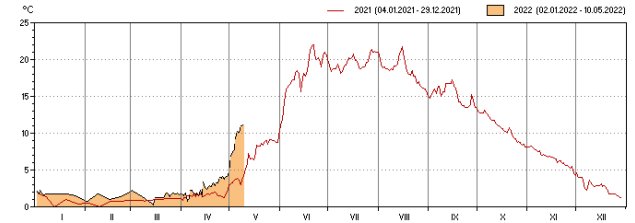

Teplota vody

Jakost vody nádrž VD Josefův Důl - průběhové údaje

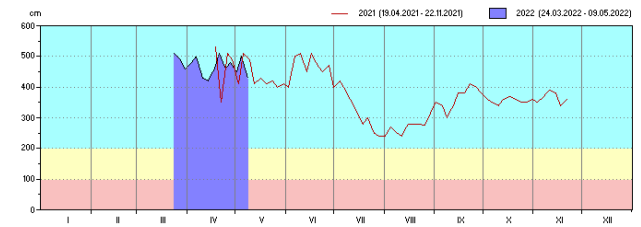
Teplota vody u hráze

Průhlednost

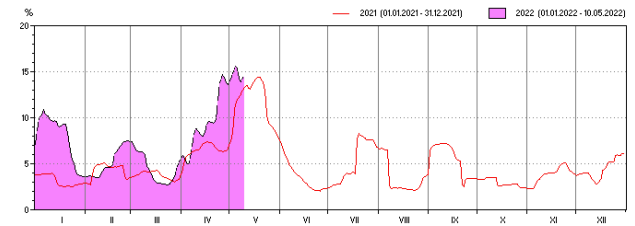
Průhlednost vody u hráze

Obměna vody v nádrži

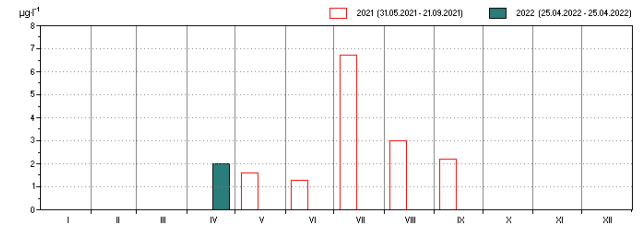
Koeficient obměny vody v nádrži

Chlorofyl-a

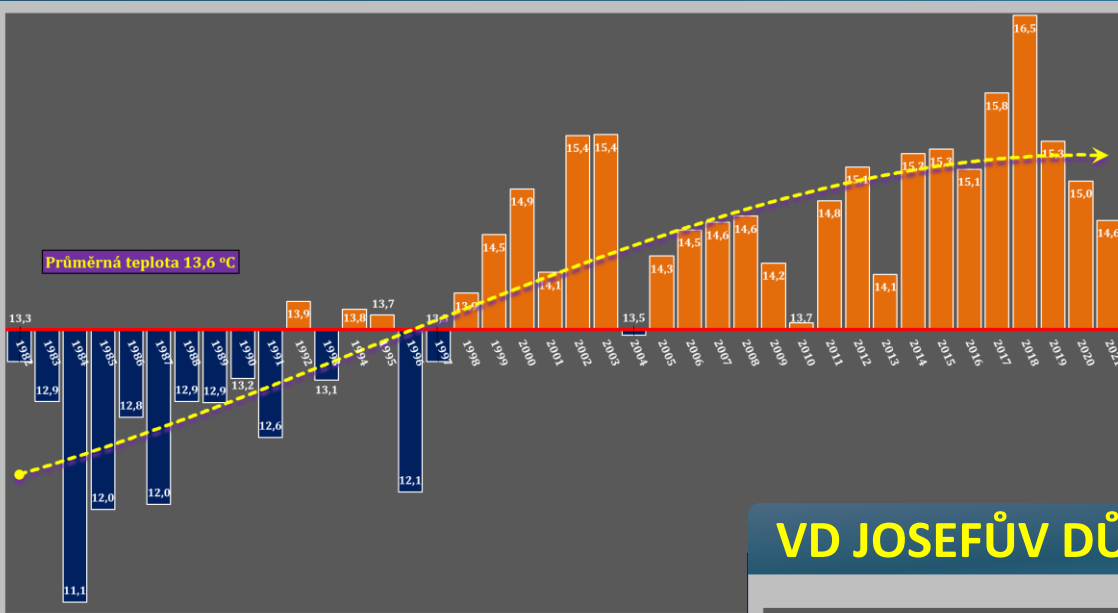

Chlorofyl pod hladinou u hráze

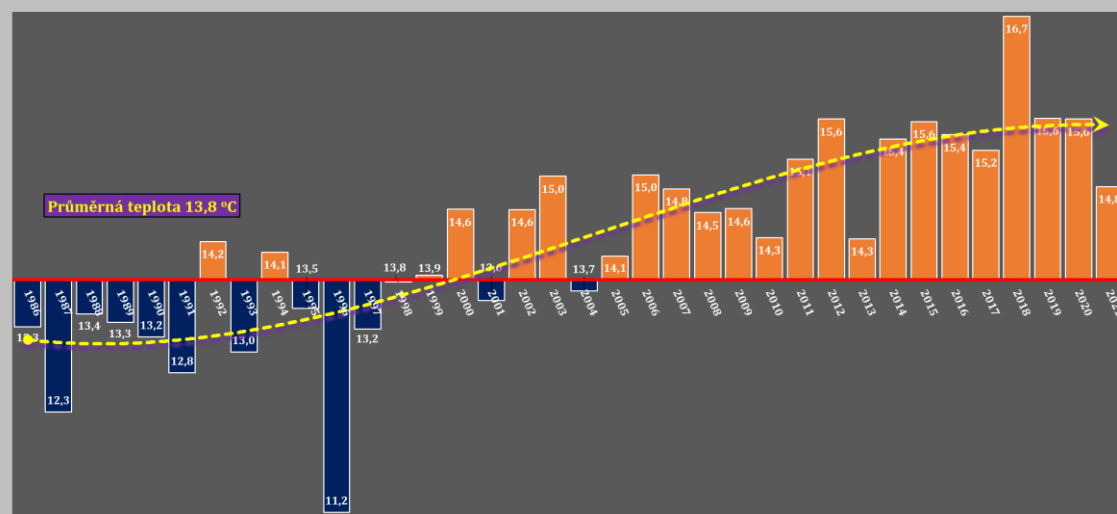

Ukazují se na nádržích nějaké trendy?

VD SOUŠ – referenční období 1982 - 2010

VD JOSEFŮV DŮL – referenční období 1986 - 2010

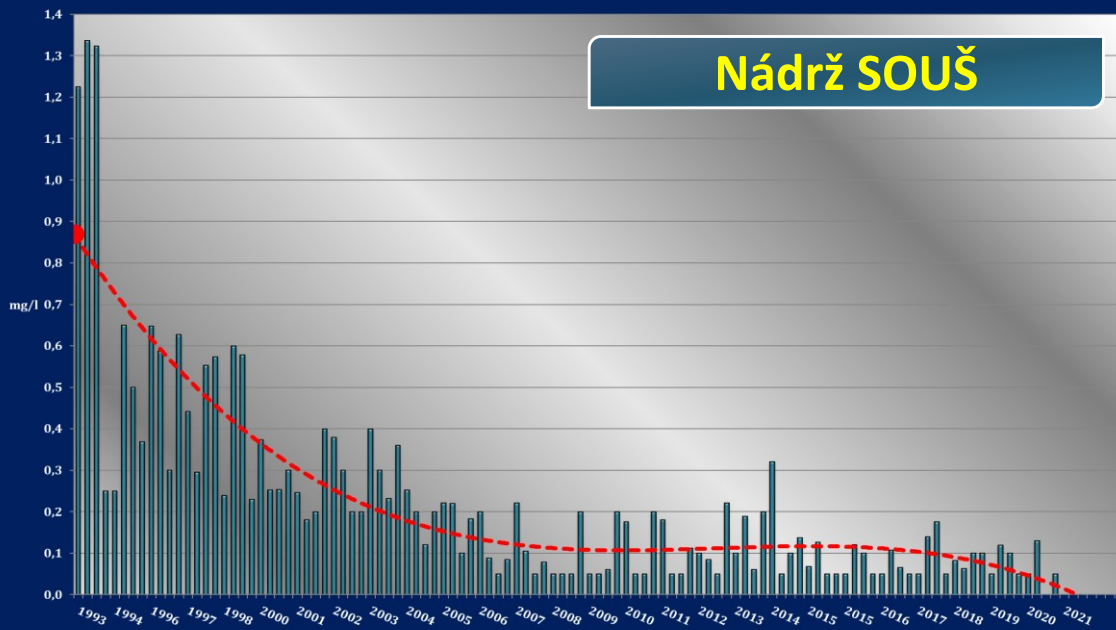

Průměrná meziroční
teplota vody při hladině
ve vegetačním období
od 1. května do 31. října

VÝRAZNÝ VZESTUP

Ukazují se na nádržích nějaké trendy?

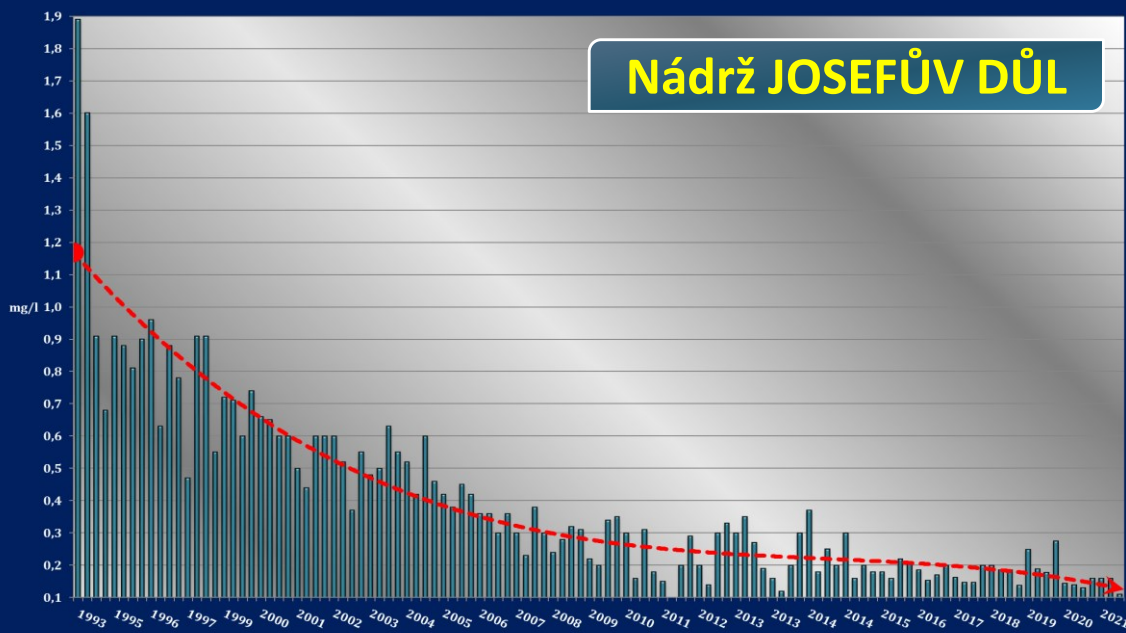
Nádrž SOUŠ

Průměrná koncentrace
dusičnanového dusíku
v prostoru nádrží
1993 - 2021

VÝRAZNÝ POKLES

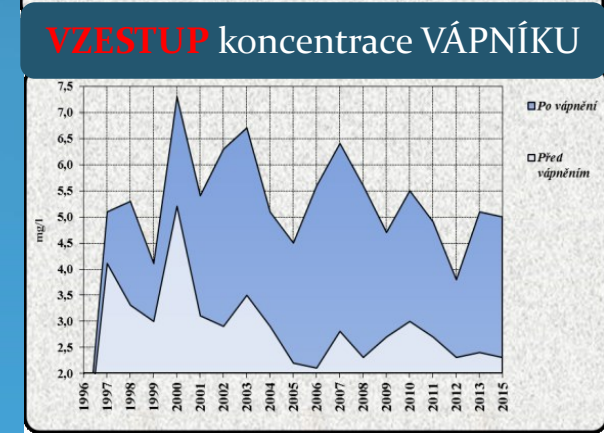
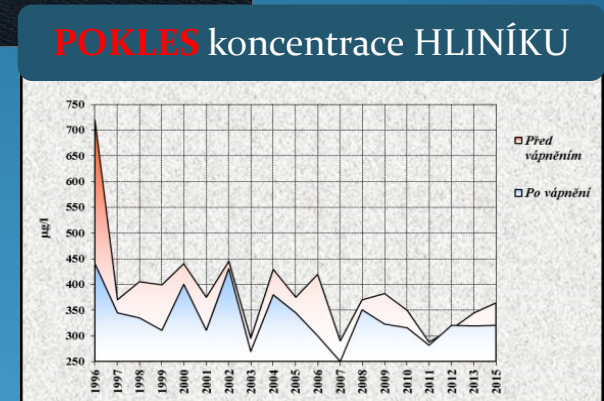
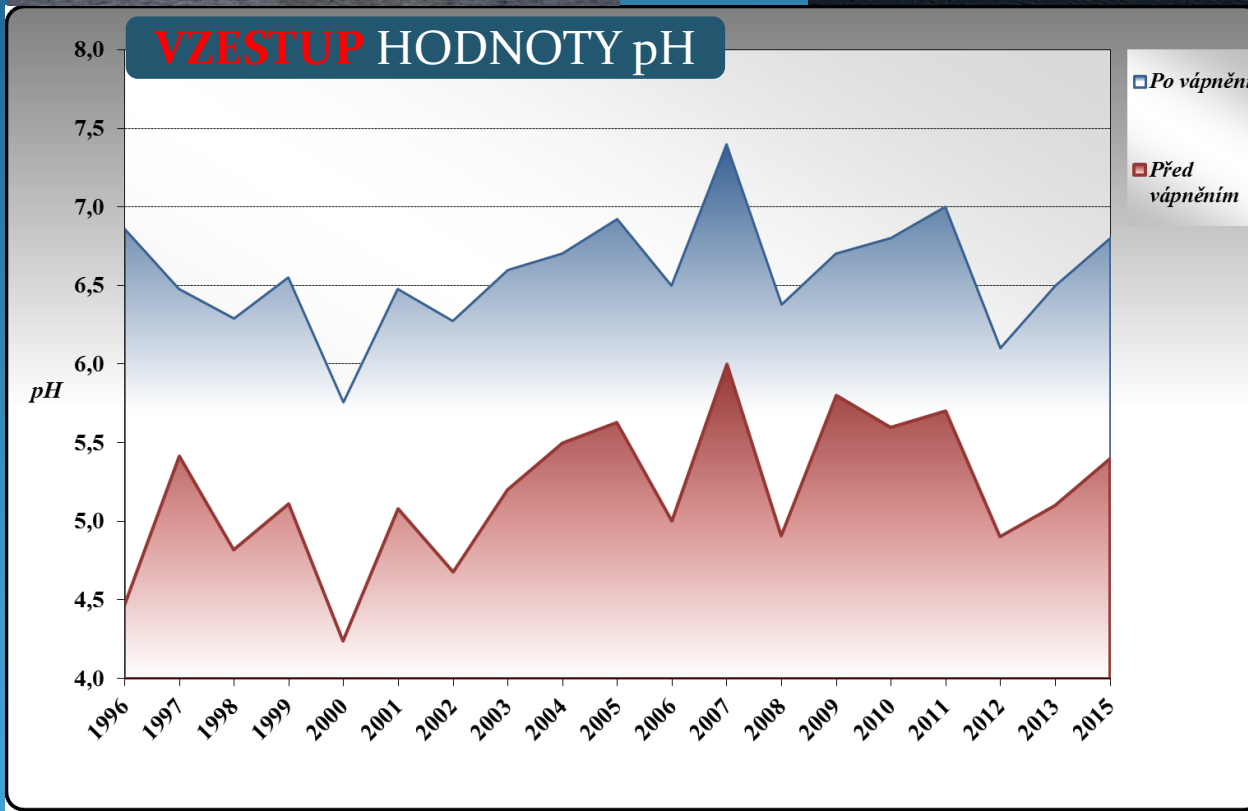
Nádrž JOSEFŮV DŮL

*Příčina: pravděpodobně vyšší
primární produkce v povodí
jako reakce na pokles
kyselých srážek a vzestup
teplot.*

*Pro jakost vody se nejedná o
příznivou situaci.
Snižuje se pufrační kapacita
k vyvázání fosforu ⇒
fytoplankton*

Letecké vápnění nádrže Souš (1996 – 2015)

Josefův Důl – pikosinice Merismopedia sp.

LÉTO

Tisíce buněk/ml

PODZIM

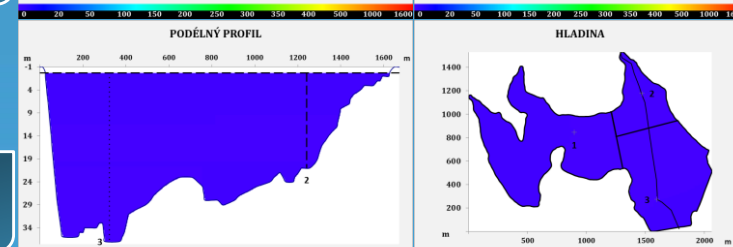
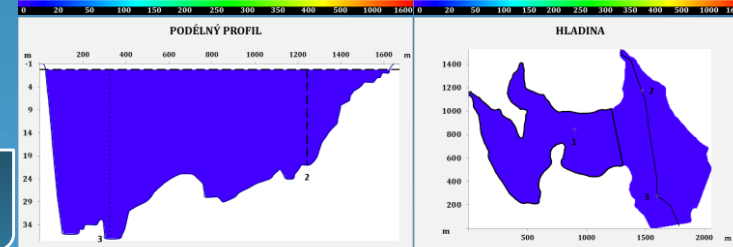
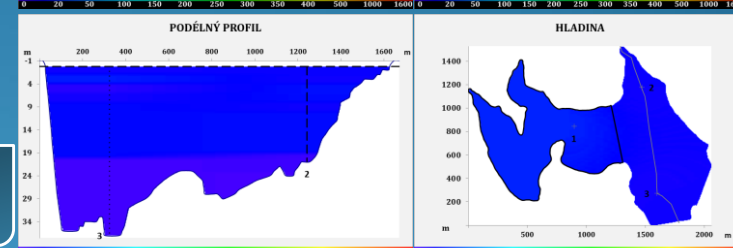
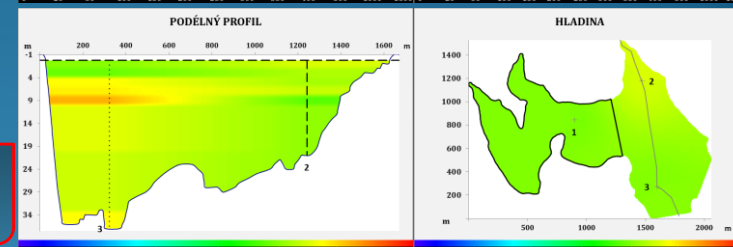
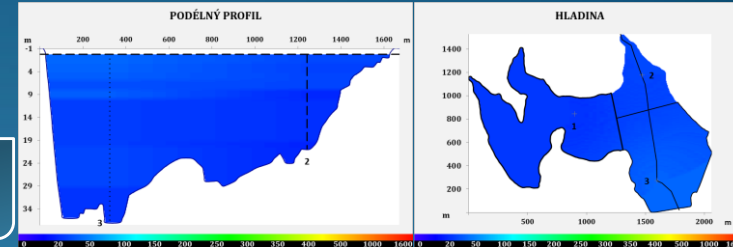
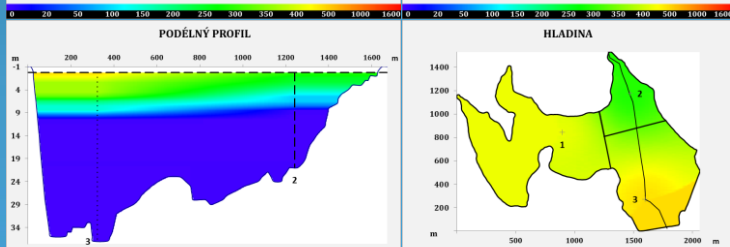
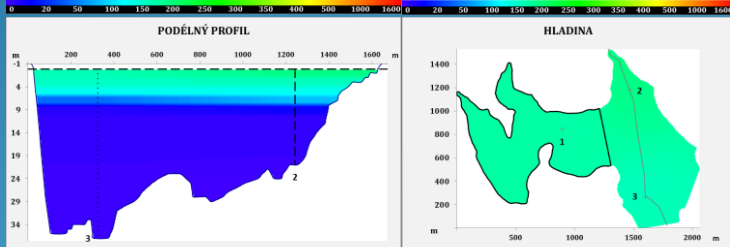
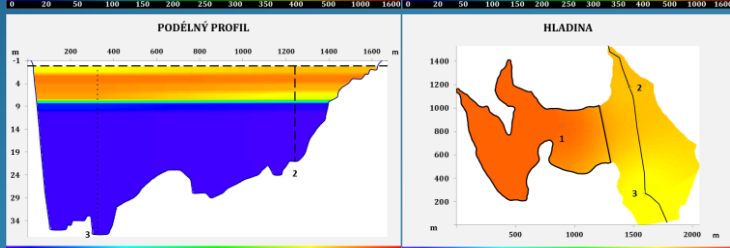
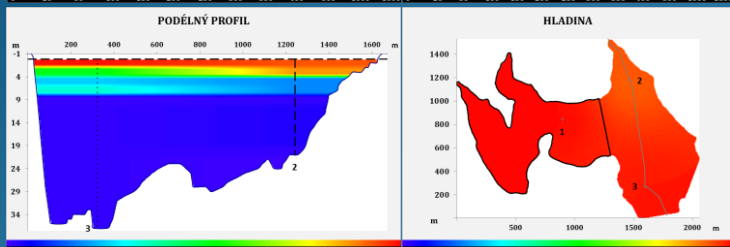
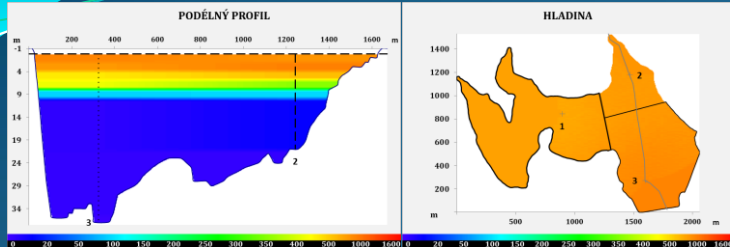
2011

2012

2013

2017

2021

Děkujeme
za
pozornost

